

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 20. avgust 2024.godine

RTS- Institut za transfuziju krvi Srbije poziva građane da daju krv

BLIC- "INTENZIVNA NEGA JE PUNA, SVI IMAJU TEŠKE MOŽDANE UDARE"
Dramatično upozorenje neurologa iz Beograda: Narednih dana biće JOŠ GORE, a najmlađi pacijent ima svega 42 godine!

BLIC- PRETI NAM "NOVA KORONA"?! SZO proglasila globalnu vanrednu situaciju zbog OPASNOG VIRUSA: "Biće sigurno nove pandemije, pitanje je samo kad će se desiti"

N1- Dokle je stigao proces digitalizacije javnog zdravlja u Srbiji

N1- Zdravstveni izveštaj štada: Strah od starenja ima 43 odsto Evropljana

N1- Dr Đorđević: 100 godina od španske groznice nismo naučili mnogo, zato nam se istorija ponavlja

RTV- Batut: Registrovano 14 slučajeva groznice Zapadnog Nila u Srbiji

DNEVNIK- JEDINI U VOJVODINI SE BAVE CELOKUPNIM HIRURŠKIM LEČENJEM MELANOMA Godišnje preko 1.000 operacija; Estetski zahvati samo kad je zdravstveno opravdano

Institut za transfuziju krvi Srbije poziva građane da daju krv

Institut za transfuziju krvi Srbije pozvao je građane da se i tokom ove nedelje odazovu brojnim akcijama dobrovoljnog davanja krvi u čitavoj zemlji.

Kako je saopštio Beoinfo, krv se može dati u ovoj ustanovi, koja se nalazi u Svetog Save 39, i to radnim danom od 7 do 19 i subotom od 8 do 15 sati.

Kada je reč o planiranim akcijama u Beogradu, transfuziološki autobus će se danas od 10 do 14 časova nalaziti u naselju Stepa Stepanović na Voždovcu, dok se sutra od 10 do 14 sati krv može dati u Biblioteci "Despot Stefan Lazarević" u Mladenovcu.

U četvrtak, 22. avgusta, od 9 do 14 sati, za dobrovoljne davaoce svoja vrata će otvoriti Crveni krst Obrenovca, dok će se transfuziološki autobus u petak, 23. avgusta, od 9 do 13 časova nalaziti kod Doma zdravlja u Požeškoj na Čukarici.

Za predstojeći vikend planirano je nekoliko akcija. Transfuziološki autobusi će u subotu biti locirani ispred "Lidla" u Kaluđerici od 9 do 13 i ispred Crkve Svetog preobraženja Gospodnjeg na Vidikovcu od 9 do 14 časova.

U nedelju će biti u lazarevačkom i borčanskom "Ritejl parku" od 10 do 15 časova, dodaje se u saopštenju.

"INTENZIVNA NEGA JE PUNA, SVI IMAJU TEŠKE MOŽDANE UDARE" Dramatično upozorenje neurologa iz Beograda: Narednih dana biće JOŠ GORE, a najmlađi pacijent ima svega 42 godine!

Dr Tatjana Golubović, specijalista iz bolnice "Sveti Sava", istakla je jutros da je ovih dana sve više pacijenata sa teškim moždanim udarima. Napominje da je intenzivna nega puna, da ima sve više mlađih pacijenata, ali i da lekari još veći nalet pacijenata očekuju tek kada dođe kraj ovom teškom vremenu.

Organizam pacijenata koji već boluju od neke hronične bolesti ili hipertenzije već je iscrpljen nepovoljnim vremenskim prilikama, pa su intenzivne nege pune, a kako kažu iz bolnice "Sveti Sava" ima za čak 50 odsto više pacijenata.

- Imamo povećan obim posla od kada su ove vrućine, od poslednjih vikenda pa do ovih dana povećan je obim posla u smislu pacijenata sa teškim moždanim udarima. Naše intenzivne nege su pune. Mi kada imamo ovakve promene vremena kao što je danas tek očekujemo povećan obim posla posle ovih dana - kaže dr Golubović.

Organizam pacijenata je već iscrpljen, pa je to razlog povećanog broja pacijenata sa teškim moždanim udarima, smatra dr Golubović.

Kako navodi, pod teškim moždanim udarom smatraju se sledeći simptomi:

potpuna oduzetost jedne strane tela

nemogućnost govora

izmenjeno stanje svesti od pospanosti do kome

Glavni okidač za ovakvo stanje ističe da je uglavnom u hipertenziji.

- U ovim temperaturnim promenama mi imamo nagle oscilacije sužavanja krvnih sudova, pa naglog širenja, a stariji ljudi, čiji su krvni sudovi trošni ne mogu to da izdrže. Sa druge strane, kod moždanih udara koje nastaju trombovima, već postoje neki poremećaji poput, zgrušavanja krvi, pa temperaturne promene mogu da dovedu do poremećaja takvog sastava krvi - kaže dr Golubović.

"Mi više nismo iznenađeni količinom mlađih pacijenata"

Kada je u pitanju profil pacijenata koji se javlja sa ovim tegobama, dr Golubović ističe da više nema pravila i da su i lekari naviknuti na to da je sve više onih mlađe životne dobi.

- Mi primetili to pomeranje krive u levo, odnosno sve više i više mlađih pacijenata sa akutnim moždanim udarom. To jeste i sada negde slučaj, nismo mi više ni iznenađeni samim tim, tako da mi sada najmlađu pacijentkinju koju imamo u intenzivne nege je 42 godine, najstariji pacijent ima oko 80-88 godina - kaže dr Golubović.

Faktori rizika i simptomi

Mali broj pacijenata ima moždani udar zbog disekcije, odnosno cepanja krvnog suda prilikom nekih povreda, trzajnih povreda vrata prilikom saobraćajnih nesreća ili vežbanja, ističe dr Golubović i dodaje da se najčešće moždani udar dešavaju kod onih koji ili ne znaju da su bolesni ili se ne kontrolišu dovoljno svoju hipertenziju.

Kada su u pitanju simptomi moždanog udara dr Golubović navodi sledeće:

pogoršanje ranijih simptoma

zaplitanje jezikom

slabost u određenom delu tela

- Pacijenti u ovakva stanja najčešće dolaze zbog dehidracije, poslednjih dana imamo probleme sa povišenim telesnim temperaturama, zatim virusne infekcije, stomadne i respiratorne. Na naše starije pacijente to mnogo utiče - kaže dr Golubović.

Kontrola faktora rizika i obraćanje lekaru

Dr Tatjana Golubović ističe da je najvažnija kontrola faktora rizika, tačnije svih hroničnih bolesti, koje su prisutne kod pacijenata poput hipertenzije, povišene masnoće u krvi, aritmije, poremećaja srčanog rada, dijabetesa.

- Uvek im kažemo da se obrate internisti, da se prekontrolišu i provere laboratoriju. Takođe, da provere svoju terapiju - kaže dr Golubović.

Spasonosna četiri sata

Dr Tatjana Golubović naglašava da simptome nikako ne smemo ignorisati u prva četiri do šest sati.

- Četiri i po sata, to je naš "zlatni sat". Oduzetost ili slabost jedne polovine tela, iskrivljenost iste te strane lica, poremećaj govora, a takođe ređe i neke vrste vrtoglavice, mučnine, povraćanje, nestabilnost treba prijaviti u prva četiri sata, kako bismo mogli da primenom odgovarajuće terapije pomognemo pacijentu, smanjimo invaliditet i stepen oštećenja mozga, ali i smrtnost od moždanog udara - kaže dr Golubović.

Savet za naredne dane

- Ako nastavi da bude ovako toplo, izbegavajte izlaženje van ohlađenih prostorija od 11 do 17 časova. Kod starijih pacijenata potpun boravak u rashlađenim prostorijama, uzimanje dovoljne količine tečnosti, hidratacija i redovna kontrola i nikako menjanje terapije na svoju ruku - savetuje dr Golubović za RTS.

PRETI NAM "NOVA KORONA"?! SZO proglasila globalnu vanrednu situaciju zbog OPASNOG VIRUSA: "Biće sigurno nove pandemije, pitanje je samo kad će se desiti"

Svetska zdravstvena organizacija (SZO) proglasila je u sredu, drugi put u dve godine, globalnu vanrednu situaciju po javno zdravlje zbog širenja virusa mpoks, poznatog kao majmunske boginje!

Nakon izbijanja epidemije u DR Kongu, zaraza se proširila na susedne zemlje, a iz SZO strahuju da bi ona mogla da se prelije i u druge afričke države, zatim i na druge kontinente. Iako nam sve izgleda nekako daleko, apstraktno, nije mali broj onih koji podsećaju da smo se slično tako odnosili i prema korona virusu kada je početkom 2020. godine buknuo u Kini. A već 6. marta smo imali prvi slučaj i u Srbiji, da bi samo desetak dana kasnije već na snazi bili vanredna situacija i policijski čas?!

Ko su najugroženiji pacijenti

- Ne bavimo se izbijanjem jednog soja - mi se bavimo sa nekoliko različitih sojeva u različitim zemljama s različitim načinima prenošenja i različitim nivoima rizika - rekao je Tedros Adhanom Gebrejesus, prvi čovek SZO.

Naučnici su, kako prenosi "Glas Amerike", ove godine otkrili mpox (majmunske boginje), zaraznu bolest uzrokovanu virusom boginja majmuna, koja može ubiti do 10 posto ljudi koji se zaraze. Ono što posebno zabrinjava je činjenica da u DR Kongo deca čine preko 70 odsto slučajeva i 85 odsto ukupnih smrtnih slučajeva od ove bolesti!

Koji su glavni simptomi bolesti

Majmunske boginje proglašene su globalnom pretnjom, a sumnjiva je svaka osoba sa neobjašnjivom akutnom ospom i koja ima jedan ili više simptoma:

glavobolju

temperaturu veću od 38 stepeni

uvećane limfne čvorove

bolove u mišićima i telu

bol u leđima

hroničnu iscrpljenost organizma i pospanost

Institut za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut" poslao je još 2022. uputstvo svim zdravstvenim ustanovama u Srbiji, u kojem je između ostalog opisano i šta je sumnjiv slučaj na majmunske boginje, šta verovatan, kao i kakve simptome ima potvrđen slučaj.

Kako se potvrđuje da ste oboleli

Da se verovatno zarazila majmunskim boginjama smatra se osoba koja je imala epidemiološku povezanost - izloženost licem u lice, direktan fizički kontakt sa kožom ili kožnim lezijama, uključujući seksualni kontakt, kontakt sa kontaminiranim materijalima kao što su odeća, posteljina ili pribor verovatnog ili potvrđenog slučaja unutar 21 dana pre pojave simptoma, ima istoriju putovanja u endemsku zemlju za majmunske boginje, imala više seksualnih partnera ili seksualni odnos sa nepoznatom osobom, ima pozitivan rezultat serološkog testa na Orthopoxvirus...

Potvrđenim slučajem smatra se osoba koja ispunjava definiciju slučaja sumnje ili verovatnog slučaja, i kod koje je laboratorijski potvrđen virus majmunskih boginja testom lančane reakcije polimeraze (PCR) i/ili sekvenciranjem. Ukoliko je kod osobe negativan rezultat na PCR testu i/ili sekvenciranjem, on se smatra odbačenim.

Koliko traje period inkubacije

- Majmunske boginje su bolest koja je kod ljudi slična velikim boginjama, a čiji rezervoar još nije poznat, iako se sumnja da afrički glodari igraju glavnu ulogu u prenošenju virusa. Inficirane osobe su zarazne po druge sve dok im se na svim lezijama na koži ne formiraju kraste, a oticanje limfnih čvorova ih razlikuje u

odnosu na sve druge boginje, objasnila je u razgovoru za "Blic zdravlje" ranije primarijus dr Slavica Maris, specijalista epidemiologije i načelnica Centra za zarazne bolesti u GZZJZ Beograd.

Prema njenim rečima, period inkubacije je od šest do 13 dana, a može da bude i od pet do 21.

- Inficirane osobe su zarazne jedan dan pre izbijanja ospe pa do 21 dana nakon početnih simptoma, ili dok se na svim lezijama na koži ne formiraju kraste, uz prestanak drugih simptoma. Tokom perioda inkubacije osoba nije zarazna - kaže prim. dr Maris.

Kako se šire ospe i kraste po telu

Klinička slika majmunskih boginja kod ljudi je slična kao kod kliničke slike izazvane velikih boginjama, ali je znatno blaža. Tegobe počinju povišenom temperaturom, jezom, glavoboljom, bolovima u mišićima i leđima, iscrpljenošću, može se javiti kašalj i bol u grlu.

- Glavna razlika između simptoma majmunskih i velikih boginja je u tome što majmunske boginje izazivaju oticanje limfnih čvorova. Oni mogu da budu uvećani na vratu, pazuhu ili preponama i javljaju se na obe strane tela ili samo na jednoj. U periodu od jednog do tri dana, a ponekad i duže, nakon pojave groznice, pacijent razvija osip, koji najčešće, u 95 odsto slučajeva počinje na licu. Zatim se širi na ekstremitete - dlanovi i tabani su zahvaćeni u 70 odsto slučajeva, i druge delove tela, uključujući i oralnu sluzokožu, genitalije, konjunktive, rožnjaču. Osipni stadijum se završava krastama, koje na kraju otpadnu sa ili bez ožiljka i pigmentacije - objašnjava sagovornica "Blic zdravlja".

Kako izgleda lečenje zaraženih osoba

Prim. dr Slavica Maris ističe da pri postavljanju dijagnoze majmunskih boginja, moraju se uzeti u obzir i druge bolesti koje su praćene ospom, kao što su varičela (ovčije boginje), morbili (male boginje), bakterijske infekcije kože, šuga, sifilis.

- Limfadenopatija može biti klinička karakteristika za razlikovanje majmunskih od ovčijih i malih boginja.

U uputstvu "Batuta", objašnjeno je i kako treba postupati sa osobom kod koje je bolest potvrđena, ali i sa osobama koje su bile sa njom u kontaktu.

Obolela osoba se vodi u izolaciju u najbliže infektivno odeljenje ili bolnicu, a njen transport se obavlja vozilom Hitne pomoći uz primenu lične zaštitne opreme. Soba u koju se smešta, trebalo bi da bude jednokrevetna, a ako je to nemoguće, onda između kreveta mora da bude najmanje metar razdaljine.

Navedeno je i da svaki potvrđen slučaj mora da bude izolovan, kao i da jedan potvrđeni slučaj predstavlja epidemiju. Osobe koje su bile u kontaktu sa zaraženom osobom treba da mere telesnu temperaturu dva puta dnevno. Osobe bez simptoma mogu da nastave da idu na posao, u školu, ali ne smeju da napuštaju mesto boravka tokom perioda nadzora. Za decu predškolskog uzrasta preporučuje se privremeno izdvajanje iz kolektiva.

Da li postoji vakcina protiv mpox

Epidemiolog Zoran Radovanović kaže da su majmunske boginje slične velikim, te vakcina protiv velikih boginja štiti u 85 odsto slučajeva. Međutim, dodaje da kod nas te bolesti nema već pola veka, velike boginje se smatraju iskorenjenim, i vakcinisanje protiv njih prestalo je pre oko 45 godina.

- U animalnom carstvu postoji mnogo vrsta boginja, u koje spadaju i majmunske. Otkrivene su 1958. godine, ali prvi slučaj kod ljudi zabeležen je tek sedamdesetih. Pokazalo da se vrlo retko prenose na čoveka, potreban je blizak kontakt - "ako se jedu sitni glodari, ili ako su ljubimci u kući. Radi se o ozbiljnoj bolesti koja vas drži u krevetu i po nekoliko nedelja - rekao je epidemiolog prof. dr Zoran Radovanović za "Nova S".

"Biće sigurno nove pandemije, pitanje je samo kad će se desiti"

Govoreći o rizicima za izbijanje neke nove pandemije, Maja Stanojević, profesorka na Medicinskom fakultetu u Beogradu, smatra da je sasvim izvesno da će takvih događaja biti, ali da ne možemo znati kada i na koji način.

- Da bismo bili što spremniji SZO je nedavno objavila jedan dokument u vezi istraživanja i razvoja mogućih prioriternih patogena sa mogućim epidemijским i pandemijskim potencijalom - rekla je ona i naglasila da je u tom dokumentu imenovano tridesetak grupa i familija patogena, uglavnom virusa.

U Srbiji registrovana 43 slučaja majmunskih boginja 2022. godine

Ivana Begović Lazarević iz Gradskog zavoda za javno zdravlje izjavila je za "Blic TV" da rizik od pojavljivanja majmunskih boginja u našoj zemlji svakako postoji, i da će to biti otkriveno jer se radi nadzor nad svim zaraznim bolestima.

- Za sve zarazne bolesti, u ovakvom načinu života, gde možete stići za par sati sa jednog kraja sveta na drugi, postoji rizik da se one prenesu. Mi ove i prošle godine nismo imali registrovanih slučajeva majmunskih boginja. 2022. godine na teritoriji Beograda je bilo nekih 34 registrovanih slučajeva, tako da rizik u svakom slučaju postoji i to će biti otkriveno jer radimo nadzor nad svim zaraznim bolestima - kaže Ivana Begović Lazarević.

U Srbiji su 2022. registrovana 43 slučaja obolevanja od majmunskih boginja, smrtnih ishoda nije bilo.

Dokle je stigao proces digitalizacije javnog zdravlja u Srbiji

Predsednik Udruženja za javno zdravlje doktora Dragoslav Popović kaže, govoreći o tome dokle je stigao proces digitalizacije javnog zdravlja u Srbiji, da je "digitalizacija jako širok pojam".

„Pogotovo danas kada postoje i alati, sredstva, infrastruktura koja omogućava da se ta digitalizacija razvija i raste. Važno je da ona može da donese jedan novi kapacitet kada razgovaramo o javnom zdravlju, pogotovo kada analiziramo podatke i koristimo ih za formiranje nekih novih politika koje bi bile efikasnije od onih koje smo imali ranije“, kaže on.

Istakao je da je dobra vest program koji je finansirao USAID u saradnji sa Batutom, Naledom, UN agencijama i kancelarijom predsednika Vlade i Ministarstvom zdravlja.

„Uspela da sa Batutom napravi jedan iskorak, da pomogne Batutu da prvo otvori podatke koje ima, jer mi te sve podatke imamo, šteta bi bila da se oni ne koriste, da nisu uvek dostupni“, kaže.

Objašnjenja za to što do sad to nije bilo urađeno, kaže – nema.

„Dosta se kasni sa tim, prvo, ti podaci nisu bili skriveni, ti podaci su i ranije deljeni sa SZO, Eurostatom. I neke druge organizacije, uključujući i Zavod za statistiku se potpuno otvorio sa podacima, mi sada imamo jednu šansu da iskoristimo jedno bogatstvo koje kod nas postoji, da ponovo razmislimo i izanaliziramo na drugi način, uz pomoć nove tehnologije, novih alata, sve što nam ti podaci govore i da iz njih izvučemo nešto novo, što će nam pomoći da unapredimo zdravstveni sistem, način na koji se odnosimo prema javnozdravstvenim pitanjima“, kaže Popović.

Naveo je primer, da su nedavno dobili podatke o svim saobraćajnim nesrećama u proteklih 20 godina.

„Ti podaci kad se analiziraju sa novim softverskim rešenjima koje imamo, mi ćemo da dobijemo možda potpuno drugačiju sliku, način na koji treba sa tim problemom da se borimo. Ključnu ulogu imaju u unapređenju zdravlja našeg stanovništva registri za karcinom, koje imamo, koji su se donedavno objavljivali sa neke dve godine zakašnjenja, a sada možemo da prikažemo šta se dešava svake godine, po opštinama, po dobu, vrsti karcinoma, kada su identifikovani, kakvi su ishodi lečenja bili... Dragoceni podaci koji će nam pomoći da se usmerimo ka onima kojima je pomoć najpotrebnija, da sve resurse koje imamo usmerimo u pravom pravcu“, kaže on.

Kako je naveo, „to kreće od javnog zdravlja, ali treba da donese benefit krajnjem korisniku – građanima Srbije“.

„Ti podaci su postojali i ranije, biće dostupni na drugačiji način, uspeli smo da sa Batutom kreiramo novi kapacitet, grupu ljudi koji će koristiti sva sredstva koja postoje za novu vrstu analize, novu vrstu gledanja na te stvari, gde će iskoristiti sve što je dostupno u najrazvijenijim zemljama sveta. Radimo na tome da uspostavimo elektronski sistem kartoteke vakcinacije za svu decu Srbij“, kaže on.

Ministarstvo zdravlja je, ističe, ključni saradnik.

„Ključno za opstanak ovog projekta je da imamo strategiju, dugoročnu, koja smatram da je jako dobra, postojao je i akcioni plan koji pokriva 2023. i 2024. godinu, važno je da se sad uspostavi mehanizam koji je postojao negde prošle godine, da bi se ponovo ubrzale te aktivnosti, da bi se napravio akcioni plan za sledeći period, da bi se aktivnosti održale i podržale i da bi država kroz akcioni plan investirala u održanje ovog sistema“, kaže on.

Dodaje da smo u 21. veku, veku informacija.

„Te institucije se bave, svoje resurse koriste da skupe te informacije, da naprave dostupne upravo onima koji kreiraju zdravstvenu politiku, treba da budu isto tako finansirani, da imaju dovoljno resursa i ljudskih i drugih, da bi mogli da urade svoju funkciju i da je rade redovno. Sve se kockice slažu, ulazimo u jedan period, važno je da se napravi kontinuitet sa onim što je rađeno u protekle dve godine, Batut je podigao svoj kapacitet na više načina, kao ljudske resurse, jednim delom su bili finansirani kroz projekat, pristup mnogim alatima koji možda nisu bili dostupni omogućen, prošle nedelje je bio seminar, doveli smo stručnjake koji su sa kolegama iz Batuta radili na novim načinima analize podataka. Analiza je važna koliko su i podaci važni, opet kažem, sve to je usmereno ka efikasnijem i boljem zdravstvenom sistemu koji će biti dostupan, koji će kroz digitalizaciju da dovede do smanjenja troškova, ne samo za sistem, zdravstvene radnike, nego i za korisnike“, rekao je on i dodao da se te informacije, uz veštačku inteligenciju, mogu koristiti i da smanjimo liste čekanja na minimum.

Zdravstveni izveštaj Štada: Strah od starenja ima 43 odsto Evropljana

Zdravstveni izveštaj Štada (STADA) grupe za 2024. godinu, objavljen danas, pokazuje da 43 odsto odsto Evropljana ima strah od starenja.

Starenja se najviše plaše Poljaci (53 odsto), Britanci (51 odsto) i Irci (50 odsto), a u mnogo manjoj meri stanovnici Holandije (31 odsto), Švajcarske (32 odsto) i Srbije (33 odsto), navedeno je u saopštenju.

Strah je izraženiji među mlađim odraslim osobama, jer je 46 odsto građana Evrope od 18 do 34 godine zabrinuto zbog starenja.

Štada Zdravstveni izveštaj takođe naglašava značajnu rodnu razliku po pitanju straha od starenja, jer se žene više plaše starenja od muškaraca.

Kako je navedeno, ovaj trend je najočigledniji među mladim ženama, pri čemu se skoro svaka druga starosti od 18 do 34 godine plaši ideje da će ostariti.

Među svim ispitanicima koji se plaše starenja, njih 68 odsto najviše je zabrinuto zbog fizičkog propadanja.

Na urušavanje fizičkog izgleda najviše su osetljivi stanovnici Kazahstana (59 odsto), a potom Mađari (53 odsto) i Francuzi (51 odsto), dok fizički izgled znatno manje opterećuje građane Srbije (37 odsto) i Švedske (36 odsto).

Kako je najavljeno, 60 odsto Evropljana se plaši da će dobiti bolesti koje se povezuju sa starenjem, kao što su Parkinsonova bolest, Alchajmerova bolest ili demencija.

Gotovo 59 odsto njih se plaši da će postati teret drugima u starosti.

Zavisnost od tuđe pomoći najviše brine Portugalce (75 odsto) i Špance (73 odsto), dok u manjoj meri zabrinjava građane Srbije (64 odsto) i Francuske (61 odsto).

Penziji, kao slobodnom vremenu za aktivnosti koje prijaju i druženje sa voljenima, posebno se raduje Austrijance (33 odsto), Nemce (27 odsto) i Šveđane (26 odsto).

Većina Evropljana ne pokazuje toliki entuzijazam, pa se u proseku 16 odsto raduje penziji.

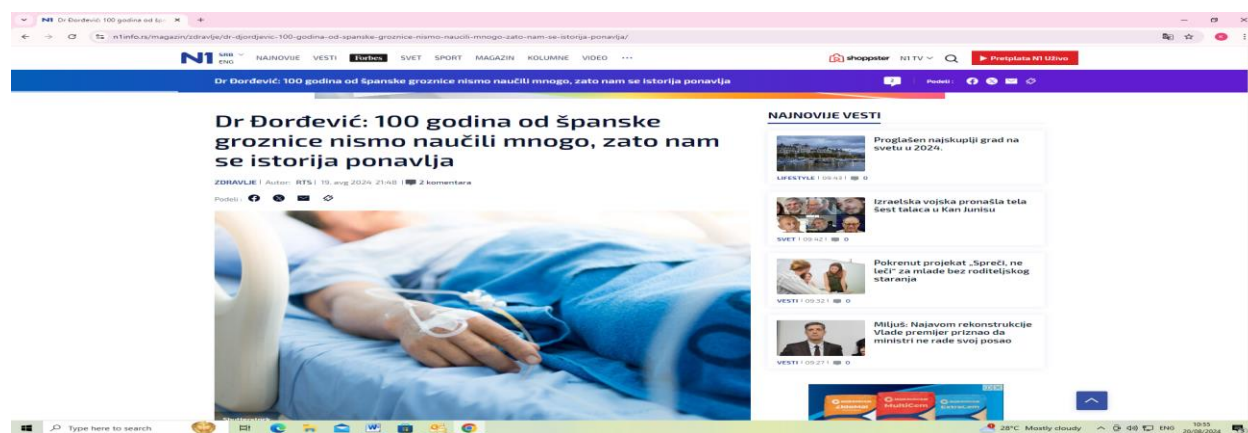
Nijansu više radosti osećaju građani Srbije i Britanije (sa po 17 odsto), a znatno manje Španci (11 odsto) i Poljaci (osam odsto), pokazao je izveštaj.

Jedno od pitanja postavljeno građanima Evrope bilo je i kako stariti bez strahova.

Tako 79 odsto Evropljana kaže da nije zabrinuto zbog starenja, jer je to „prirodni deo života“.

Ovo je vodeće osećanje 87 odsto Finaca, 84 odsto Portugalaca i Danaca, Čeha, ali i ispitanika iz Srbije (81 odsto).

Šesti međunarodni Štada Zdravstveni izveštaja za 2024. godinu rađen je uz pomoć više od 46.000 ispitanika iz 23 zemlje Evrope, među kojima je i Srbija.

Dr Đorđević: 100 godina od španske groznice nismo naučili mnogo, zato nam se istorija ponavlja

Kovid, male boginje, empoks ranije poznate kao majmunske boginje - dokaz su da i dalje moramo da mislimo o zaraznim bolestima. Koje su trenutno najveće pretnje po globalno javno zdravlje, rekao je za dr Branko Đorđević, infektolog sa Vojnomedicinske akademije.

Svake godine oko 17 miliona ljudi širom sveta premine upravo zbog zaraznih bolesti. Kako navodi infektolog dr Branko Đorđević, može se reći da čak postoji renesansa pojedinih infektivnih bolesti, rekao je za RTS.

„Iako postoji primena antibiotika i vrlo efikasnih vakcina i čak pogrešnih uverenja koja su postojala da su infektivne bolesti pobeđene, nama istorija, kako bliska, tako i dalja, pokazuje da će infektivne bolesti biti izazov i u budućnosti“, ističe dr Đorđević.

Koja vrsta infektivnih bolesti je dominantna razlikuje se od kontinenta do kontinenta. Svetska zdravstvena organizacija pravi listu deset najčešćih bolesti u svetu. Kod visoko razvijenih zemalja tri infektivne bolesti ulaze u tih prvih deset. To su respiratorne infekcije, kovid 19 i tuberkuloza. U zemljama koje su u razvoju dodaje se HIV i malarija. „Srbija je, nažalost u koraku, u ovom segmentu sa razvijenim zemljama. Znači kovid 19, respiratorne infekcije i tuberkuloza koje su u porastu je nešto trenutno o čemu možemo da govorimo“, navodi infektolog.

Svakodnevno u praksi infektolozi se svakodnevno susreću sa kovidom, respiratornim infekcijama, gastrointestinalnim infekcijama, meningitisom i encefalitisom, kao i infekcijama kože i potkožnih tkiva.

Medicina ima sve efikasnije odgovore na infektivne bolesti

Kako navodi dr Branko Kovačević medicina je drastično napredovala u pogledu lekova koji se primenjuju u lečenju infektivnih bolesti. Posebno u pogledu antivirusnih lekova u vezi HIV infekcija i infekcije za hepatitis C.

„Takođe smo napredovali u nekim mikrobiološkim, radiološkim dijagnostikama koji su jako bitne, ali uvek je baza na klinici, na anamnezi, na podacima koje dobijamo od pacijenta“, napominje infektolog.

Međutim, ističe dr Đorđević, napredovanje medicine vuče sa sobom i neke negativne stvari.

Transplantaciona medicina kako u hirurgiji tako u hematologiji je jako značajna, ali je dovela je zbog primene supravitalnih lekova i bolesti koje stvaraju protonističke infekcije, vrlo rezistentne bakterije koje su veliki izazovi i koje će tek biti veliki izazov u budućnosti, napominje gost Jutarnjeg programa.

Prevenција i vakcinacija u borbi protiv infektivnih bolesti

U borbi protiv infektivnih bolesti odvajkada se zna da je u osnovi svega preventiva, počev od osnovnih pravila lične higijene, izolacija i izbegavanje kontakta sa obolelim, do vakcinacije koja je izuzetno značajna.

„Međutim, čini se da nakon 100 godina od španske groznice mi nismo naučili mnogo, zato nam se istorija i ponavlja. Treba naučiti da treba raditi i unapred nepritelju, u ovom slučaju to su zarazne bolesti, a ne čekati da se pojavi na vrata, jer to je zapravo suština i infektivnih i epidemioloških nauka“, naglašava dr Đorđević.

Batut: Registrovano 14 slučajeva groznice Zapadnog Nila u Srbiji

BEOGRAD - Na teritoriji Srbije do 18. avgusta registrovano je 14 autohtonih slučajeva obolevanja od groznice Zapadnog Nila u humanoј populaciji na osnovu podataka dostavljenih Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“.

Prema informacijama o aktuelnoj epidemiološkoј situaciji groznice Zapadnog Nila na teritoriji Republike Srbije prijavljeni slučajevi su sa teritorije: Južnobačskog (četiri slučaja), Grada Beograda (četiri slučaja), Južnobačkog (dva slučaja), Severnobačkog (jedan slučaj), Braničevskog (jedan slučaj) i Srednjobanatskog okruga (dva slučaja), saopštio je danas "Batut".

"Devet obolelih osoba su muškog pola, dok su pet ženskog. Prosečna starost obolelih je 65 godina (minimum–maksimum, 44-80 godina)", navodi se u objavi Instituta za javno zdravlje Srbije.

Takođe, na teritoriji Mačvanskog okruga registrovan je i jedan slučaj groznice Zapadnog Nila sa verovatnim mestom zaražavanja u Grčkoј.

U sezoni nadzora 2024. godine, do 14. avgusta u državama Evropske unije (EU) i Evropske ekonomske zajednice (EEZ) prijavljeno je 140 slučajeva obolevanja od groznice Zapadnog Nila u humanoј populaciji, i to u: Grčkoј (46), Italiji (52), Španiji (12), Francuskoј (pet), Mađarskoј (8), Austriji (7), Rumuniji (7) i Hrvatskoј (2), navodi "Batut".

Groznica Zapadnog Nila je sezonsko oboljenje koje se prenosi ubodom zaraženog komarca. Glavni vektor, odnosno prenosilac virusa Zapadnog Nila je *Culex pipiens*, vrsta komarca koja je odomaćena i kod nas, podsećaju iz "Batuta".

Sezona transmisije virusa Zapadnog Nila u Srbiji uobičajeno traje od juna do novembra.

Kako savetuju iz "Bautua" u cilju smanjenja rizika od zaražavanja virusom Zapadnog Nila, preporučuje se primena mera lične zaštite od uboda komaraca, i to upotrebom repelenata na otkrivenim delovima tela prilikom boravka na otvorenom, nošenje odeće dugih rukava i nogavica, svetle boje, a preporučljivo je da odeća bude komotna, jer komarci mogu da ubadaju kroz pripijenu odeću.

U periodu najintenzivnije aktivnosti komaraca, u sumrak i zoru, treba izbegavati boravak na otvorenom, a preporučuje si i upotreba zaštitne mreže protiv komaraca na prozorima, vratima i oko kreveta.

Iz "Batuta preporučuju, po mogućstvu, boravak u klimatizovanim prostorima, jer je broj insekata u takvim uslovima značajno smanjen, kao i izbegavanje područja sa velikim brojem insekata, kao što su šume i močvare.

"Smanjenje broja komaraca na otvorenom gde se radi, igra ili boravi postiže se isušivanjem izvora stajaće vode. Na taj način smanjuje se broj mesta na koje komarci mogu da polože svoja jaja. Najmanje jednom nedeljno treba isprazniti vodu iz saksija za cveće, posuda za hranu i vodu za kućne ljubimce, iz kanti, buradi i limenki. Ukloniti odbačene gume i druge predmete koji mogu da prikupljaju vodu", savetuju iz Instituta za javno zdravlje Srbije.

U slučaju putovanja u inostranstvo, pogotovo ako se radi o tropskom i subtropskom području, obavezno se pridržavati svih navedenih mera prevencije, navodi se u saopštenju "Batuta" i dodaje da se treba, u slučaju pojave bilo kakvih simptoma koji su kompatibilni sa neuroinazivnim oblikom bolesti, odmah javiti izabranom lekaru.

ДНЕВНИК

The screenshot shows the homepage of the Dnevnik newspaper website. The main headline reads: "JEDINI U VOJVODINI SE BAVE CELOKUPNIM HIRURŠKIM LEČENJEM MELANOMA Godišnje preko 1.000 operacija; Estetski zahvati samo kad je zdravstveno opravdano". Below the headline, there is a sub-headline: "Tokom prošle godine na Klinici za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju Univerzitetskog kliničkog centra Vojvodine urađeno je 1.100 operacija u opštoj anesteziji, od čega je 625 operisanih pacijenata sa tumorskom patologijom i građani rekonstruktivnim procedurama, kaže za 'Dnevnik' profesor dr Mladen Jovanović." The page also features a navigation menu with categories like Politika, Ekonomija, Svet, Sport, Društvo, Novi Sad, Odrasli razvoj, Hronika, Kultura, Magazin, and a search bar. There are social media icons and a language selector (LAT).

JEDINI U VOJVODINI SE BAVE CELOKUPNIM HIRURŠKIM LEČENJEM MELANOMA Godišnje preko 1.000 operacija; Estetski zahvati samo kad je zdravstveno opravdano

Tokom prošle godine na Klinici za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju Univerzitetskog kliničkog centra Vojvodine urađeno je 1.100 operacija u opštoj anesteziji, od čega je 625 operisanih pacijenata sa

tumorskom patologijom i pratećim rekonstruktivnim procedurama, kaže za „Dnevnik” upravnik Klinike profesor dr Mladen Jovanović.

Što se tiče urgentnog prijema pacijenata, najveći broj su sa opekotinskim povredama, povredama šake i podlaktice i povredama gde je potrebna rekonstrukcija kože i mekih tkiva. Dr Jovanović kaže kako su česte politraume, pre svega iz saobraćajnih nesreća, kao i povrede na poslu, zatim ozbiljne infekcije. Infekcije se najčešće javljaju kod pacijenata koji su imunodeficientni, zavisnici, dijabetičari kao i oni sa težim sistemskim oboljenjima. Potreban je čitav tim specijalista iz različitih hirurških i nehirurških grana za lečenje i tretman ovakvih pacijenata. Pacijenti sa teškom kliničkom slikom koji su vitalno ugroženi primaju se u jedinicama intenzivne nege, gde vodeću ulogu u njihovom lečenju preuzimaju anesteziolozi.

- Povrede gornjih ekstremiteta, pre svega šake i podlaktice su često izazvane na radu sa različitim mašinama, najčešće stolarskim alatom ili oštrim predmetima. Povrede mogu nastati i usled velikog pritiska na ekstremitet, kakve se dešavaju pri radu sa presom ili prilikom uklještenja ruke u mehanizmima mašine. Ovakve povrede nastaju u poljoprivredi i imaju sezonski karakter, ali ih je poslednjih godina manje, zahvaljujući modernijoj mehanizaciji. Suočavali smo se sa veoma ekstenzivnim povredama – konkvasacijama koje u sebi sadrže i teška nagnječenja, ali i kontaminaciju izazvanu prljavštinom, travama i dr. Kod ovih povreda dolazi do destrukcije tkiva, trajnog oštećenja mikrocirkulacije i živaca, što često završava amputacijama delova šake ili cele ruke, odnosno teškim stepenom invaliditeta - objašnjava dr Jovanović.

Jedina su zdravstvena ustanova u Vojvodini koja se bavi celokupnim hirurškim lečenjem melanoma. Pored toga, bave se svim vrstama malignih i benignih tumora kože i mekih tkiva

Prema njegovim rečima, povećan je broj pacijenata sa teškim infekcijama nakon povreda, koje u početku mogu da budu i banalne. Navodi da kod zavisnika od droge može da se kao posledica uboda igle koja nije čista razvije flegmona, odnosno teška infekcija. Neretko se dešava da infekcija ima progresivan tok, koja dovodi do sepse. Kod nekih hospitalizovanih pacijenata su neophodne višekratne hirurške intervencije i previjanja koja zahtevaju uslove operacione sale – napominje dr Jovanović.

Kako navodi, značajan segment rada Klinike za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju je onkološka, odnosno onkoplastična hirurgija. Jedina su zdravstvena ustanova u Vojvodini koja se bavi celokupnim hirurškim lečenjem melanoma. Pored toga, bave se svim vrstama malignih i benignih tumora kože i mekih tkiva. Jako puno imaju pacijenata sa tumorskom patologijom. Radikalno hirurško odstranjivanje tumora se istovremeno radi sa rekonstrukcijom novonastalog defekta u jednom aktu. U nekim situacijama moraju da rade više operacija.

- Melanom se uvek operiše u dva akta, prvo se radi eksciziona biopsija gde se odstranjena kožna promena pošalje na patohistološku analizu, a onda se na osnovu dobijenog nalaza donosi plan daljeg hirurškog lečenja. Kod ovih pacijenata se u saradnji sa kolegama sa nuklearne medicine uobičajeno identifikuje i odstranjuje limfni čvor „stražar“ - prvi limfni čvor na putu širenja bolesti, koji se najčešće nalazi u regiji vrata, prepone ili pazuha, u zavisnosti od lokalizacije primarnog tumora. – kaže dr Jovanović.

Estetske operacije samo kad je zdravstveno i etički opravdano

Profesor Jovanović kaže da se za estetske operacije planira ponovno uvođenje komercijalnog programa u UKCV. Najčeće se radi hirurgija kapaka, u slučajevima kada kapci svojom težinom i opuštenošću ograničavaju vidno polje pacijenta. Često se radi i hirurgija dojki, kada je reč o nekim urođenim anomalijama, ili hipertofija kada masivne dojke svojom težinom opterećuju kičmeni stub. Ističe da se ove operacije rade samo kada je to zdravstveno opravdano, a sve drugo je deo komercijalnog programa.

Ako je limfni čvor negativan, odnosno bez znakova maligne bolesti, onda je to kraj ove faze lečenja. Ako je nalaz pozitivan onda se odstranjuju svi limfni čvorovi iz regionalnog drenažnog područja. Pacijenti se potom upućuju na Onkološku komisiju za tumore kože i meka tkiva koja se nalazi na Institutu za onkologiju u Sremskoj Kamenici radi daljeg planiranja lečenja i praćenja pacijenta.

Na Klinici kao i Odeljenju intenzivnog lečenja leči se veliki broj pacijenata sa opekotinama. Ekstenzivne opekotine predstavljaju veliki izazov za lečenje s obzirom da se radi o vrlo teškim povredama, koje su često udružene sa oštećenjem disajnih puteva. Prošle godine su imali 247 hirurških procedura kod ovih pacijenata u uslovima operacione sale.